

baade for de enkelte og tit ogsaa for store Forsamlinger til Afholdelse af Fester. Ja der er ogsaa tit Adgang til private Haver. Det er muligt, at der kan nævnes et enkelt eller maaske to Tilfælde, hvor der sidder en mindre imødekommende Godsejer, men for denne ene Mands Skyld burde man dog ikke straffe alle de andre, som er liberale. Men det, som jeg navnlig vilde henlede Opmærksomheden paa, er den Strid, som det ene Formaal vil komme i til det andet. Skal der gives uhindret Adgang til private Skove, kommer man i høj Grad i Strid med selve Naturfredningsprincippet, som nævnes i Lovforslagets Titel. Alle Vegne, hvor der nu i Skove findes en Naturfredning, betyder denne, at Folk ikke maa gaa der, ganske som de har Lyst. Naar man i Buderupholm og i Allindelille Skove, som jeg nævnde før, freder om de sjældne Planter, saa betyder dette, at ingen faar Lov til at botanisere der, maaske ikke en Gang faar Lov til at plukke Blomster der. Eller ogsaa betyder det, at vedkommende Parti af Skoven er indhegnet, saaledes at ingen kan komme derind, med mindre de f. Eks. har Adgangskort, som tillader dem at komme der i videnskabeligt Øjemed. Men dette er noget, der er ganske i Strid med den almindelige Adgang til Færdsel. Og selv om der kun er Tale om at nyde Skoven i Almindelighed, saa ved vi jo alle fra Københavns Omegn, hvor umuligt det er at forene ukontrolleret Færdsel med Naturfredning. Her omkring København er det jo alle Vegne saadan, at Statsskovene staa ganske aabne for Adgang, men der træffes Foranstaltninger for at hindre Folk i at afbrække Grene og opgrave Planter. Tilsynspersonalet maa staa og passe paa, at det ikke sker, eller ogsaa maa det, saaledes som det nu sker, i Forvejen skære en Del Grene af, lægge dem ved Udgangen af Skoven og saa sige til Folk: Den Bunke maa I tage af, men I maa ikke selv gaa og brække Grene af. Man maa forbyde Folk at opgrave Bregner o. s. v. Det er altsaa ikke gør ligt uden videre at tillade ganske almindelig, ukontrolleret Færdsel. Det maa være kontrolleret Færdsel, hvis Folk skal færdes i Skove, hvad enten det er offentlige eller ikke. Hvis man vil se, hvad ukontrolleret Færdsel betyder, behøver man ikke at gaa længere end fra København til Charlottenlund, vor nærmeste Skov. Det er en Skov, som oprindeligt har været en af de allerrigeste paa Foraarsblomster, eller dog lige saa rig som Bernstorff Skov, Ermelunden og andre Skove i Omegnen — Dyrehaven er jo ikke blomsterrig. Og Charlottenlund Skov var overordentlig blomsterrig endnu for saa kort

Tid siden, som da jeg færdedes der som ganske ung, for 40—50 Aar tilbage. Men siden da er København blevet en stor By, og hvor der den Gang kom 100, kommer der nu 1,000 eller maaske 5,000. Følgen er, at hele Blomsterfloret er ødelagt, at de blaa Anemoner, som var saa almindelige, er forsvundet, og at det øvrige Anemonefloret næsten er tilintetgjort. Det er heldigvis ikke helt tilintetgjort, men det, der er sket, er i høj Grad belærende. Bestyrelsen af Skoven har fundet Anledning til at indhegne store Stykker af den med Metaltraadshegn og saaledes spærre det for Publikum, og jeg vil anbefale dem, der tænker paa ukontrolleret Adgang til Skovene, at de, naar Foraarstiden kommer, gaar sig en Spaseretur langs med disse Hegn og ser, hvilken paafaldende Forskel der er udenfor og indenfor. Indenfor Hegnet er Blomster mylret op af tilbageværende Rodstokke og staa i glimrende Flor; der er Lærkespore og Guldstjerne og alt, hvad der hører til et nydeligt Foraarsblomsterfloret. Udenfor er der en Ørken, lidt nedtraadt Græs mellem visne brune Bøgeblade; der vokser intet op. Der ser man Følgen af ukontrolleret Færdsel paa den ene Side og Naturfredning, som er den ukontrollerede Færdsels Modsætning, paa den anden Side. Det gaar da slet ikke an saadan uden videre at slaa fast, at Almenheden skal have uhindret Adgang til Færdsel overalt paa privat Ejendom.

I denne Sammenhæng kan man ogsaa nævne Spørgsmaalet om Udsigter. Udsigter skal jo ogsaa fredes, som blandt andet naar Talen f. Eks. er om at frede Udsigten fra Strandmølleskrænten. Det kan være et meget smukt Formaal, og er det sandt, at derude sidder Folk, som systematisk modsætter sig Fredningen i det Øjemed at faa bragt de flest mulige Penge ud af Ejendommen ved at tvinge det offentlige til at købe, saa er der her et Tilfælde, hvor jeg ogsaa kunde tænke mig, at man af Hensyn til Almenhedens Interesser skridder til Ekspropriation, saaledes at man faar Udsigten for, hvad den er værd, ikke hvad Ejeren kan presse den op til som en Slags Krigsindtægt. Men der er her ogsaa en Bestemmelse i Lovforslaget, som i høj Grad forbavser mig ved sin Radikalisme. Kommissionen skal nemlig kunne skride ind ikke alene for at kunne bevare en Udsigt — det kan man forstaa — men ogsaa for at aabne en Udsigt. Jeg vil bede alle ærede Medlemmer tænke over, hvad dette kan føre til. Der behøver jo ikke at være Tale om en Herre-